

Beekestijnroute (21 km)

Langs de rand van de Noord-Hollandse duinen bij Haarlem schakelen zich villadorpen en landgoederen aaneen. Langs fraaie architectuur fietst u – licht stijgend en dalend – door het golvende duinlandschap. Meerdere keren opent het landschap zich en hebt u uitzicht over een duinvallei. De route is volledig ANWB-bewegwijzerd. U bepaalt zelf waar u wilt beginnen.

1. In de 17^e eeuw raakte de duinrand in trek als woongebied voor rijke Amsterdammers, die er grote buitenplaatsen stichtten met fraaie landschapsparken. Eind 19^e eeuw ontdekte een nieuwe groep rijken de geneugten van het duingebied. In Overveen en Bloemendaal kunt u genieten van de chique architectuur van de vrijstaande villa's omringd door weldadige tuinen.
2. De route slingert langs villadorpen afgewisseld met duinpanorama's. Een van de bekendste uitzichtpunten in het Noord-Hollandse duingebied is het Kopje van Bloemendaal, waar de Duitsers een betonnen observatietoren bouwden.
3. Kasteel Brederode – gebouwd rond 1300 – lag op een strategische plek: daar waar Holland op z'n smalst was. Aan de westkant lagen de duinen, aan de oostkant moerassen en het IJ. Vanuit het kasteel moesten de Friezen, die ten noorden van het IJ woonden, in bedwang worden gehouden. Verschillende keren is het kasteel verwoest en weer opgebouwd. De huidige ruïne ontstond na het beleg van de Spanjaarden in 1573.
4. Via de Zeeweg kunnen fietsers door de verschillende landschapszones naar zee. Dankzij die variatie kent het gebied een rijke fauna. Er komen onder andere damherten en reeën voor, indertijd speciaal voor de jacht uitgezet. Er wordt nu niet meer gejaagd tenzij er een dringende noodzaak is dit wel te doen. Door een tweetal ziektes bij konijnen is hun aantal gedecimeerd. Dit had grote gevolgen voor het duingebied; het groeide dicht en veel typische duinbewoners dreigden daardoor te verdwijnen. Om dat tegen te gaan en om het konijn weer een kans te geven zijn grote grazers ingezet. Dit zijn Schotse Hooglanders, shetlandpony's en Koniks. Deze grote grazers zijn het hele jaar buiten en bouwen richting de winter voldoende vetvoorraad op om deze door te komen.
5. Na de kasteelruïne opent het landschap zich. Een lange duinvallei, in gebruik als weiland, ligt tussen de bebouwing van Santpoort en het Nationaal Park Zuid-Kennemerland. Het duingebied tussen Zandvoort en IJmuiden was in bezit van vier families. In de 20^e eeuw kwamen hun buitenplaatsen De Kennemerduinen, Duin en Kruidberg, Midden Herenduin en de Herenduinen in handen van natuurbeschermingsorganisaties. Op het landgoed Duin & Kruidberg, tegenwoordig een hotel met restaurant en brasserie, zijn de rechte lanen nog een restant van de tuinaanleg in formele stijl. Later is de tuin aangelegd in de Engelse stijl. Het natuurgebied Duin en Kruidberg heeft mooie overgangen van de open zeereep via de struiken van het middenduin naar de eikenbossen van de binnenduinrand.
6. Voorbij Driehuis komt de route vlak bij het Noordzeekanaal. De aanleg van het kanaal (1876) heeft het landschap van buitenplaatsen en villadorpen – van Aerdenhout tot Schoorl – bruto doormidden geknipt en gaf het een totaal ander karakter: er verrees een geheel nieuwe industriestad (IJmuiden met de vroegere Hoogovens, nu Tata Steel).
7. De statige 18^e eeuwse buitenplaats Beekestijn heeft met de vestiging van een podium voor tuin- en landschapscultuur een nieuwe bestemming gekregen. In het gerestaureerde hoofdgebouw is een verrassende tentoonstelling 'de logica van het landschap', over de invloed van mensen op hun natuurlijke omgeving, te zien. De tuinen hier zijn uniek door de combinatie van Franse barok en Engelse landschapsstijl.

H Bloemendaal ('t Kopje van Bloemendaal):

restaurant De Uitkijk, Hoge Duin en Daalseweg 6, (ma. gesloten);

meer info: www.uitkijk-kopjebloemendaal.nl.

Santpoort:

Landgoed Duin & Kruidberg, Duin en Kruidbergerweg 60;

meer info: www.duin-kruidberg.nl.

Hoeve Duin en Kruidberg, Duin en Kruidbergerweg 91, apr-sep, (ma. gesloten);

meer info: www.duinenkruidberg.nl.

Velsen-Zuid:

Landgoed Beeckestijn, Koetshuis, Rijksweg 136;

meer info: www.beeckestijn.nl.

OV-fiets: bij NS-stations van Bloemendaal, Santpoort-Zuid, Santpoort-Noord, Driehuis, Pontplein Velsen-Zuid.